

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil student: Andrea Ondráková

Název práce: Ne-místa Českých Budějovic

Oponoval (u externích oponentů uvedte též adresu a funkci ve firmě): Ondřej Hejnal

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je „podat několik teorií místa a prostoru“ a „interpretace ... výzkumu“, resp. „nalezení a definování charakteristických rysů ne-místa a místa ve zvoleném hypermarketu v Českých Budějovicích“ (str. 3) a „zjistit, co si lidé myslí o daném prostoru“ (str. 24). Tomuto cíli, resp. cílům odpovídá i stanovená a výzkumem potvrzená (str. 31-34) hypotéza: „nalezení ne-místa v jeho čisté podobě, není často možné, protože i ne-místa často nesou rysy místa“ (str. 3-4). Některé cíle autorka splnila (přehled teorií vztahujících se k prostoru/místu, byť lze polemizovat, zdali skutečně „ty nejdůležitější“ [str. 3]), jiné splnila s větší či menší dávkou tolerance (nalezení charakteristických rysů) a zbylé jsou na hraně (emická perspektiva aktérů, zmíněná hypotéza). V obecné rovině (a v případě, že odhlédneme od epistemologicky problematické povahy stanovených cílů), autorka vše splnila. Bylo by však patrně adekvátnější, ptát se po smysluplnosti stanovených cílů, zejména uvedené hypotézy. Pokud chápeme vědecké koncepty jako ideálně-typické konstrukce či nástroje analýzy (což nemusíme, ale přinejmenším v případě Augého „ne-míst“ se tento předpoklad zdá přiměřený) vytvořené pro porozumění určité části „reality“ (s mimořádně velkými uvozovkami) na určitém stupni obecnosti, potvrzení nebo vyvrácení na základě „empirických důkazů“ je epistemologicky sestné.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je členěna do pod/kapitol odpovídajících vytčeným cílům. Po úvodu následují metodologická část, teoretický rámec pro místo a prostor (definice místa, produkce prostoru, heterotopie atd.), interpretace a závěrečné shrnutí. Poměr interpretace vlastního empirického materiálu a teoretických pasáží činí cca 30:70. Příloha se skládá z obrazové dokumentace, která by si zasloužila jednak přesnější popisy a jednak hlubší rozpracování v textu (např. u plánu hypermarketu "Co kde najdete?" se nabízí hned několik možností). Anglické resumé by mohlo být "angličtější", momentálně je v podobě, které korektori a korektorky nazývají "čengličtinou".

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je napsána srozumitelně a jasně bez zbytečné "vaty", tj. bez textu, který nikdo nechce psát, natož pak čist. Kapitola věnovaná metodologii výzkumu je promyšlená a (proto) velmi vydařená. Popisovaná výzkumná sekvence strukturované nezúčastněné pozorování-kategorizace/rekrutace respondentů-polostrukturované rozhovory je logická a jednoduše "funkční", byť zmiňované polostrukturované rozhovory splňují definiční rámec této metodologické techniky jen s notou dávkou tolerance. Přesto by některé pasáže/věty mohly být podány elegantněji a přesněji. Autorka se kupříkladu zaměřuje "na pojedání místa a prostoru dle Tima Cresswella z jeho publikace Place: A short Introduction (2004)", kde již z názvu plyne, že

představení specifického pojetí místa ani prostoru není Cresswellovou intencí. S tím souvisí i několik konceptuálních nejasností, které v zásadě kopírují výtky vnesené na adresu diplomové práce "Veřejný městský prostor na pomezí místa a ne-místa" (Huspeková, 2014). S ohledem na nižší (bakalářský) stupeň práce, resp. k nižším nárokům kladeným na odpovídající kvalifikační práce, se jimi nebudu hlouběji zabývat. Jakkoli jsou citace a bibliografické údaje nejednotné - místy "nemocné" (např. str. 1, 34), někdy absentují zcela (kupř. str. 2, 25) -, nijak výrazně nevybočují z řad jiných prací podobného typu. Naneštěstí však absentuje jakákoli relevantní česká odborná studie nebo kniha. Vzhledem k tomu, že dané problematice se věnuje celá plejáda českých/slovenských badatelů - např. v Plzni, třeba vedoucí posuzované práce Ladislav Toušek - ignorace jejich tvorby je (mimo jiné) poměrně nepraktickým (čeština vs. angličtina) a netaktickým (mezi ignorovanými by mohl být i např. oponent práce) momentem. Překlepů a gramatických chyb jsem nenalezl mnoho (str. 5, 17 a 39).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Prestože posuzovaná práce trpí některými neduhy (viz výše), autorka předložila kvalitní text, který očividně nebyl šit horkou jehlou. Základní potíž tkví v nedostatečné reflexi epistemologického statusu vědeckých kategorizací, definicí, klasifikací apod. Nejčastěji jsou totiž považovány za nástroj analýzy, nikoli její cíl. Pro příště (diplomová práce?) by tudíž bylo vhodné, ujasnit si hned na počátku (nejlépe se školitelem), co je/bude cíl práce a co nástroj/e k jeho dosažení.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

"Hypermarket je ... prostor, u kterého nemůžeme jednoznačně říci, že by se jednalo o ne-místo v jeho čisté podobě." (Ondráková 2015:33)

1. Je (byl by/mohl by být) supermarket považován za "prostor" v Augého díkci?
2. Můžeme o nějakém prostoru "jednoznačně říci, že" se jedná o ne-místo "v jeho čisté podobě"?
3. Jakým způsobem bylo možné analyticky využít plánek na str. 37.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Výborně až velmi dobře (v návaznosti na zodpovězení otázek)

Datum: 14.12.2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie